

SZARVASI ÚJSÁG

Képes heti ap, a társadalom, közgazdasá, és iroda öréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt. — kr.
Félévre . . . . . 3 frt. kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer. vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők.

A nyilt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetésekkel elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum 1 emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A vidéki lapirodalomról.

A főváros centralisáló működése az utóbbi időkben szerfölött nagy méreteket öltött. Sokan szeretik Budapestünket Páriszal összehasonlítani s ha a hasonlatok közmondássá vált természetök szerint sántítanak is némileg, kétségtelen tény, hogy a dunaparti ifjú főváros és a szajnaparti modern Babylon sok rokon vonást tüntetnek fel. Művészet, ipar, kereskedelem, tudomány, irodalom, Franciaországban úgy mint nálunk a fővárosban találja föl góczpontjait; itt van a nemzet szíve, honnan jó és rossz árad el a nemzetesre a vérkeringés törvényei szerint.

Ennek a nagymérvű központosításnak megvannak a maga hátrányai. A központ rovására sorvadásnak iudulnak a tagok, sok tekintetben. A képzőművészet ügye, mely igaz még itt is oly ifju, hatalmas lendületet vett mostanában s a vidék még nem tudott annyira menni, hogy valamelyik intelligens városában időszakonként egy vándorkiállítást rendezzen. A mi szerfölött nagy baj s mindenek fölött kártékonyan hat a vidék műizlésének kifejlesztésére. Az ipar terén már kedvezőbbek a jelenségek; bár a gyáripar fő telepei a fővárosban vannak, de akad jóra való vállalat elég a vidéken is; a provinciális iparkiallitások pedig fényesen documentáltak, hogy a kisiparosnak nincs szüksége a főváros atyáskodó nagylelkűségére. Tud a maga lábán is járni.

De mi tulajdonkép a vidék irodalmi életéről akarunk szólni, s annak egyes ágazatairól. A szépirodalomról [már t. i. a vidékiről] ugyanazt mondhatjuk, mit böles Kálmán király a boszorkányokról: „de strygis quae non sunt” — az az szépirodalmi mozzanat vidéken, leszámítva egy pár részvét albumot, melynek sikerült része azonban a fővárosi írók tollából kerül ki, — nincs, és ha van, nincs köszönet

benne. Tulajdonképen nincs is rájuk szükség. A fővárosnak e részben igen sok jóra való vállalata van, melyek fölöslegessé tesznek minden ilyenmü szárnypróbálgatást, de másfelől hasonlithatlanul nagyobb szellemi és anyagi tökével dolgozván, el is nyomnák azokat.

De szólunk a napi és heti politikával vagy társadalmi kérdéseket foglalkozó irodalomról.

Általános a panasz, hogy a vidéki apró pártlapocskák sokkal inkább elvannak telve önmagukkal mintsem belátnák, hogy mennyire nevetséges nekik szokott magas tónusban döntenii országok és nemzetek dolgát. Ez már annyira vérükbe ment, hogy e nélkül el sem lehetnének. Miattuk történhetik aztán közvetlen közelükben akármi, nem sokat gondolnak vele, csak magas szemöldökü cicerós cikkeit a tunisi kérdésről vagy más ily helybeli érdekü dologról fel-talalhatták.

A társadalmi lapok nem foglalkoznak politikával, hanem telölelik a helyi érdekeket, buzdítanak ott, hol szükséges; megpendilik a szükséges reformokat, egy szóval sokkal derekabb munkát végeznek, mint politizáló kollegáik.

És sajátságos e derék része a vidéki lapirodalomnak az, mely aránylag sokkal kevesebb pártfogásban részesül, mint a másik handabandázó rész.

Honnan van ez?

Mert nálunk minden politikából és pártszempon-
tokból indul ki.

Minden pártnak meg van a maga közlönye, melyet támogatni erkölcsi kötelesség, s fájdalom olyan pártunk nincs a mely exclusive társadalmi kérdésekkel foglalkozik.

De ilyen pártot is kell teremteni.

S a teremtés nehéz munkája legnemesebb feladata a vidéki társadalmi lapoknak.

Roland.

H I R E K.

— (K i n e v e z é s e k.) Szlovák Jenőt, városunk született, ki atóbb mezővárosi mérnök volt, a közlekedési miniszter kir. segédmérnöké, s Haviár Lajost, szintén városunkból, kir. mérnök-gyakornokká nevezte ki.

— (A k ö r ö z s s z a b á l y o z á s i m u n k á l a t o k) szarvas-békési vonalára ideiglenes igazgatóul Beöthy Algernon ur neveztetelt ki. Nevezett igazgató ur már elfoglalta állomását, s a szabályozási munkálatok időtartamára városunkat választá lakhelyéül.

— (A s z a r v a s i k i s d e d ő v ő e g y l e t) tánczvizalma, a kedvezőtlen idő miatt, nem az „Anna-ligetben,” hanem a kaszinó helyiségében lett megtartva f. hó 10-én. A tánczvizalom így is minden tekintetben sikerült, s a szép számmal egybegyűlt közönséget reggeli 6 óráig tartá együtt. Városunk szépei nagyrészt képviselve voltak e mulatságon, mely kedélyi oldala mellett jótékonyozt is érvényesített.

— (H y m e n.) Mikolay Janos helybeli jó nevű kereskedő folyó hó 15-én vezette oltárhoz városunkban Rell Vilma kisasszonyt. A frigyhez jó kívánatainkat fűzzük!

— (A z o r s z . n ő i p a r k i á l l i t á s o n) szövőipari czikkeért városunkból a következő kiállítások, ugymint: Povázsay Erzsébet, Brusznyczy Mihályné, özvegy Szvák Zsuzsanna, Gaál Pálné és özv. Hrnosiár Pálné földművesnők bronzéremmel lettek kitüntetve.

— (B é k é s m e g y e k ö z i g a z g a t á s i b i z o t t s á g a) azon felterjesztésére, hogy a f. évi árvizek által vég-

elpusztulásával fenyegetett községekbe kirendelt katonai csapatok szállítási költségeinek viselésétől az illető községek felmentessenek, a nmlgu m. kir. belügyminiszteriumtól következő válasz érkezett: 39,689. sz. Magyar kir. belügyminiszter. Békésmegye közigazg. bizottságának Gyulán. Folyó évi májushó 9-én 667. sz. a. kelt előterjesztésére vonatkozva értesitem a közigazgatási bizottságot, miszerint a miniszter tanács f. é. jul. 30-án 37. m. T. sz. a. hozott határozatával a megye területén a folyó évi árvizek által végelpusztulással fenyegetett községeket a kirendelt katonai csapatok szállítási költségeinek viselésétől felmenteni méltóztatott. — Budapesten, 1881. aug. 16-án. A miniszter helyett: Prónay József, állantitkár.

— (T e l e p i t é s.) A Körös árvizei által hajléktalonnokká lett körösmenti, nevezetesen körös-tarcsai lakosokat a kincstár, Aradmegyébe szándékozik áttelepíteni. E végből a közigazgatási tekintetben Zaránd községhez csatolt és a kincstári uradalom tulajdonát képező harkályi pusztá van kiszemelve, hol is 750 holnyi föld adatnék 150 telepitendő családnak külsőségképen a szükséges belsőség mellett. A telepítés a törvény értelmében 22 évi visszafizetés terhe alatt történék. A kincstár meg is kereste a megye közönségét: nincs-e kifogása a telepítés ellen.

(A m e g y e i k ö z m i v e l ő d é s i - e g y l e t) közgyűlése f. hó 12-én — bár számra nézve nem épen nagy, de a legdiszesebb, előkelő közönség érdeklődése mellett folyt le. Göndöcs Benedek — mint az egylet elnöke — a közönség feszült figyelme mellett s végül lelkesült éljenektől kísérvé olvasta fel elnöki beszédét és a müncheni okmányokból merített igen sok érdekes és egészen új adatokat tartalmazó történelmi értekezését. — Utána Zsilinszky Mihály főtitkár ur olvasta fel magvas tartalmú jelentését az egylet múlt évi működéséről. — Körös Kálmán pénztárnok az egylet kedvező vagyoni állásáról — s idősb. Mogyoróssy János muzeumi igazgató a megyei muzeum folytonos gyarapodásáról tettek örven-

T Á R S A G

.....-hez.

— Budapest, 1881. apríl. —

Soká hevert a lant törötten . . .
Elzengte végre énekét.
Önkénytelen megszólalt hangját
Elhordta a szél szerteszét.
S a merre vitte, mindenütt a
Szívek mélyéig elhatott . . .
Soká elzart lelkednek hangján
Megzendül im most szép dalod.

Nem, nem lehet, hogy ennyi érzést
Magaba rejtsen a kebel,
Kifejtett szép bimbót a zord tél
Örök leplével nem fed el.
Ujult tavasznak enyhe fénye
A zöld lombok közt felragyog . . .
Sokáig zart szívednek hangján
Im végre megzendül dalod!

A dal varázsa tündérkertté
Teszi a földi életet . . .
Költészeted fényes sугára
Hevítse mindig lelkemet.
Érzelveid merengő hangján
A szívem úgy elandalog . . .
Boldog jövőről zengjen, zengjen
A végtelenbe szép dalod! BÉRY LEHEL.

Lekaszálták már a rétet . . .

Tarlott tájon hűvös szellő zúgva jár,
Völgy csaltján néma lett a kis madár.
Messze jártam, de szemem már
Egy fűszálat sem látott . . .
„Lekaszálták már a rétet, nem terem több virágot.”

A táj lelkem haldoklását mutatja,
Szomorú volt életemnek a sorja.
Itt is, ott is elfeledve
Szívem messze elvagyott . . .
„Megúntatták én velem már ezt a gonosz világot.”

Akkor még csak vigasztalt a szerelem,
Nem volt olyan mihaszna az életem.
De ahogy a múlt időkről
Csak egy kis sírdomb mesél:
„Olyan vagyok, miként ősszel a sárguló falevél.”

Zeng a bús dal, úgy megsirat engemet,
De tört szívnek újra élni nem lehet.
Enyhe tavasz szép szavára
Minden, minden újra él . . .
„Hej, de az én bús szívem már tavaszt többé nem remél.”
BÉRY LEHEL.

detes tudomásul vett jelentéseket. Részünkről midőn a leg-
 őszintébb elismeréssel adózunk a magasztos hivatását oly de-
 rekasan teljesítő — s megyénk közmívelődésén oly nemesen
 munkáló egyletnek s különösen ügyeit annyi lelkes buzgósággal
 intéző vezérférjainak, nem muaszthatjuk el, az egylet
 anyagi és szellemi pártolását, támogatását a nagyközönségnek
 ez alkalommal is melegen ajánlani.

— (A csabai szövőiparról) az „Egyetértés”
 ezeket írja: Az országos nőparkiállításon B.-Csaba, Szabadka,
 S.-Szt.-György, Czegléd városok, Tolna és Torontálmegyék és
 a Székelyföld vannak szöveteikkel képviselve. Hogy mindezen
 vidékek szöveteiről éles bírálatot mondhassunk, szükséges
 mindenekelőtt a szövetek készitési módját megismertetni s azok
 eladási, vagy ha jobban tetszik: „kiállítási” árát párhuzamba
 állítva, megbírálni. B.-Csaba 30 cmter szélességű szövetei ere-
 deli színösszeállításuk és látható tartósságuknál fogva mindenki
 figyelmét magukra vonják; ha azok árai után tudakozódunk,
 el kell borzadnunk e czikkek mesés drágasága miatt. Jól tud-
 juk ugyan, hogy a kiállított törülközők, asztal- és ágyterítők,
 vánkoshéjak, fejkendők stb. a legprimitívebb módon, kender
 és pamutból a legkezdetelegesebb eszközön, tehát igen lassan
 készülnek; mindazonáltal az árak oly magasra vannak csigá-
 zva, hogy — még ha ezeket felényire redukálnánk is —
 e szövetek kereskedelmi czikket képezni sohasem fognak. Ál-
 lításunkat igazolja azon körülmény, hogy a csabai osztályban
 eddig csak grófok, bárók és oly gazdag emberek vásároltak
 szöveteket, kik ezt csupa passzióból tehetik, kik gavallérmódra
 egy-egy törülköző-kendőért 7—8 frtot fizethetnek, mely összeg-
 ért a magunkforma szegény embere egész tuczat igen jómi-
 nőségű törülközőt vásárolhat. De menjünk csak tovább. Egy
 8 rőf hosszúságú függöny ára ötven frt; egy derékalj-héj 30
 frt; egy katrinczaféle szövet 5—9 frt; egy rőf sima vászon
 50—90 kr és egy darab asztalterítő 20—30 frt; sőt láttunk
 egy másfél méternyi asztalterítőt, melynek ára 50 frt és egy

törülköző-kendőt, melyet 16 frtért vesztegettek. Ha ilyen kö-
 rülmények között az illetők eféle szöveteket saját házi hasz-
 nálataukra készítenek, ám tegyék; — de sohase álmódozzanak
 arról, hogy azok a mostani árak mellett valaha kereskedelmi
 czikké válhassanak, mert ha azok selyemből volnának is (pe-
 dig csak kenderből és pamutból készülnek), még akkor sem
 lehetnének drágábbak, mint most. Hazai, tartós, szép, jó szö-
 vetért sokan szívesen fizetnek 30—40%-kal többet, mint a
 külföldiért, de 500—1000 perczenttel még a hazainak sem
 adózik a magyar, ha csak nem olyan gróf és báró, ki a bon-
 tonhoz tartozónak tartja minden nagyobb kiállításon (10—10
 évi időközökben) egy-egy ily „eredeti” vásárt csapni. Ime egy
 párhuzam: Csabán egy pamut-kötény 9 frt; ugyanolyan kö-
 tény, de selyemből, mely szintén primitív szövészéken van
 előállítva, a szabadkai osztályban 15 frt; míg az erdélyi osz-
 tályban, Nagyenyed arany és ezüsttel díszített gyapjukatrinczái
 közül a legszebbek és legkedveltebbek idegeneknek eladva öt
 forintba kerülnek . . . Hol itt az arány?

— (A mult szombati ovodai mulatságon) a következő urak fizettek fölül: Sámuel Adolf 1 frt,
 Grimm Mór 50 kr, Dérczy Péter 80 kr, Mikolay Mihály 50 kr,
 Grosz Armin 1 frt, Kölbl József 1 frt, Medveczky József 1 frt
 50 kr, Oláh Miklós 10 kr, Kontúr Béla 50 kr, Návay Aladár
 50 kr, Konez Gyula 80 kr, Dózsa Andor 30 kr, dr. Mikolay
 50 kr, Salacz József 50 kr, Klein Ignác 30 kr, Hanacsek B.
 1 frt 30 kr, Rohoska Mihály 50 kr, Beöthy Algornon 4 frt
 50 kr, Boross Pál 50 kr, Rohoska József 50 kr, Hrivnák Já-
 nos 50 kr, Gaál János 50 kr, Hibszyk András 50 kr, Sztarics-
 kay Kálmán 50 kr, Hajas Béla 50 kr, Csiszár N. 30 kr, Pet-
 rás György 30 kr, Sváby N. 20 kr, Dérczy Ferencz 1 frt 80
 kr, Lusztig Károly 1 frt, Vranka Pál 50 kr, Salacz Ferencz
 80 kr, Burg Ede 50 kr, Sipos Sándor 50 kr, Gajdács Pál 80
 kr, Füchsel Bernát 30 krajczár, S. S. 50 kr, Moravesik
 Géza 50 kr, Dlhányi Zsigmond 80 kr, Miháfi József 30 kr.

COEUR-DÁMA.

— Francziából. —

Az én kis kutyám, Mignonette, az okosság, a kedves-
 ség mintaképe. Mignon, a gyönyörű költői alak emlékére
 neveztem el; Mignon emlékére, kit gyermekkorában a cigá-
 nyok hazuról elloptak és aztán botütésekkel kényszerítettek,
 hogy kötélen és tojasokon tanczoljon. Mert az én boldogta-
 lan kis kutyám is bekószálta régente a világot komédiások
 társaságában! Nos hat! Egyizben én is oly kegyetlen volt-
 tam, mint a cigány; egyizben megtörtént, hogy Mignonet-
 tet megvertem. Óh, igen! Mert akkor meg voltam bolon-
 dúlva a szerelemtől, nyomortól, a büszkeségtől, tizenhétéves
 koromtól; oly bolond voltam, hogy két ízben majd hogy a
 halalba mentem egész készséggel; és pedig két ostobaságért.
 Az egyik ostobaság egy szoknyaecska volt, melyet tanczolni
 lattam a Chaumiérebén; a második — még most is neve-
 tek, ha eszembe jut — egy fehér, kék és vörös rongy volt,
 melyet valamely rúd végén az utczakom megsétáltattak; már
 elfelejtettem, hogy miért.

Egy napon, cletem e szerencsétlen napján, mulatságot
 talált volna rajtam a figyelmes szemlélő, a mint a Luxem-
 bourg-kert egyik elhagyottabb fásorában föl és alá sétáltam,
 nevetve, sirva, a levégőbe kapkodva és közben ezeket mor-
 mogva:

— Meg fog haragudni vallomasomért! Óh igen! Min-
 den bizonnyal meg fog haragudni; az utolsó versek tulságo-
 san a XVIII szazad izlésében készitvek:

Boldog, ki a színházban este
 Belémerülhet a tömegbe,
 Mely távolról csodálja bájjad;
 De százszor boldogabb a szerető,
 A ki tanutlan perczen megtanít
 Hogy értsd használni bájjad becsét . . .
 Ha ugyan erre szükség volna még!

Oh, mintha csak látnám haragtó! lángolni nagy fekete
 szemeit . . . De mit! . . . annál jobb! Elmegyek hozza szép
 szerével vagy akarata ellenére . . . Fel fog képelni . . . és
 az gyönyörű lesz.

— Uram, megkövetem alassan, önt e perczen bántja
 valami.

E szavakat egy rongyos öreg ember intézte hozzám.

— Igen, valaszolam, valami kicsikét bántja szivemet
 ön helyesen vélekedik.

— A jóslas mesterségem, uram; én vagyok a Monpar-
 nasse jóvendőmondója . . . és önnek is szívesen szolgálak,
 ha erre bármiben képes volnék. Feltarom a jóvendőt; a nagy
 és a kis Albertus titkait magyarázom; megtanítom az em-
 bereket a kincsek megtalálására, valamint arra, hogy mikép
 tehetik magukat láthatatlanokká: csak két sousba kerül.

— Legyen hát, mondám vigan és tiz centimet dobtam
 a kuruzsló k lapjába (mely kalap — mellesleg mondva —
 fénylett, mint a csillag és dicsőségesen át meg át volt lyu-
 kasztva, mint valamely austerlitzzi zászló.) Azonban, hogy hi-
 hessék ígérétének, nem volna hajlandó művészetéről némi
 bizonyítékot adni? Mielőtt a jóvőről szólna, nem méltóztat-
 nék önnek néhány szót mondani a multról?

Piazzazós Athenben.

ifj. Dlhányi Zsigmond 50 kr, Bakay Péter 80 kr, Farkas Béla 50 kr, Réthy Sándor 1 frt. Schrötter Miksa 80 kr, Kiss N. Budapestről 50 kr, Torkos N. 50 kr, Süss Lajos 50 kr, Bakay Péter 80 kr, Rottmann Farkas 80 kr, Berger Soma 30 kr, Dr. Télessy József 1 frt 50 kr. Haubert Nándor 20 kr, Dobosfy Béla 50 kr, Nekolicz István Csongrádról 50 kr, Bakay Béla 50 kr, Lusztig Sámuel 50 kr, Bácskay Albert 10 kr, Elefánt Mihály 1 frt, Benka Gyula 1 frt, Lévy Imre 3 frt. — Összesen: 42 frt 50 kr. — Fogadják a nemeskeblű adakozók jótékonyágukért ez uton az egyesület hálás köszönetét. — Szarvas, 1881. szeptember 17-én. K ö l b l J ó z s e f, pénztárnok.

— (S z e r e n c s é t l e n l é g h a j ó s o k.) Most, midőn a léghajózás olyan modern sporttá nőtte ki magát, egy vészteljes légiutazás leírása érdekes lehet. Az eset a hírneves léghajós, mr. Kulikoffal történt, ki a szentpétervári Demidoff-kertből múlt vasárnap szállott föl. Mikor a léghajó fölemelkedett — írja saját maga a „Petb. Gaz.” legközelebbi számában — az ég be volt borulva s tengerfelőli szél kerekedett. — A léggömb tekintélyes magasságra emelkedett, tulszárnyalta a felhőket s én megpillantottam a tiszta eget és a napot. Hirtelen a léggömb forgó mozgásba jött s oly gyorsan szállott alá, hogy a terheket ledobáltam; daczára ennek, a léggömb egyre mélyebbre sülyedt. Ekkor észrevettem, hogy a léggömb varrása kifoszlott, mivel nagyon erősen volt gázzal megtöltve. Oly sebességgel szállottam egyre alább, hogy a ledobott homok a hajókosárba visszahullott és a gömb a tengeri csatorna közelében a vízbe esett. A csolnak tele lett vízzel és én derékig álltam a hideg vízben, mialatt a gömb a szél által a víz fölött hurczoltatott. Segély után kiáltottam, s észrevettem, hogy egy csolnak mozgásba hozatik s felém közeledik. A szél egyre tovább hajtotta a gömböt a víz fölött, egyenesen egy gőzös felé, melyhez három uszályhajó volt kötve. Teljes erőmből

kiáltottam, a gőzös ki akart kerülni, azonban ekkor a léggömb hátulso részébe vágódott. A gőzös legénysége megkísérelte a léggömböt megragadni, azonban ez nem sikerült. Ismét továsodortattam a tengeren. Ez alatt hirtelen besötétedett, és helyzetem egyre kétségbeejtőbbé vált; minden erőmből a léggömb hálózatába fogóztam. Kezeim egészen megmerevedtek a hidegtől, hangom elrekedt, s a tenger möraja elnyomta kiáltásomat. Végre újból megfeszítettem erőmet és segélyért kiáltottam és főlebb másztam, hogy meneküljek a vízből, mely így csak lábamig ért, ekkor néhány halászbárkát pillantottam meg, egészen közelemben voltak már, azonban egy szélroham újra elsodort; kiáltottam a halászoknak, hogy kövessenek; vitorlát feszítettek és sikerült utolérniök s a gömböt csaklyákkal megfogni igyekeztek — s ez által három lyukat vágtak rajta, én pedig a bárkába emeltem. Egy erős szélroham kiragadta a halászok kezéből a gömböt és az újra emelkedni kezdett; én ugrással a csolnakot akartam elérni, azonban a tengerbe estem, honnan a halászok szerencsésen kifogtak... A léggömb — mint a halászok mondák — egyre magasabbra emelkedett s én meghagytam nekik, hogy hova szállítsanak. Egész éjjel kerestük a léggömböt, de nem találtuk. Hélfőn és kedden is hiába kerestük azt még mindig uem találhattuk meg. A léggömb selyemből készült s 200 rubelt ér.

— (A g y ü m ö l e s é s z e t ü g y e) városunkban évrő-évre hanyatlak. Mind ama nagyszerű eredmények, mik bold. Horváth Károly volt szarvasi tanító s híres kertész által hozattak létre e részben, ugyszólván egészen elenyészőben vannak, tekintve azt, hogy Szarvas egyetlen számbavehető gyümölcsészeti telepe — az egyházi kert — szakértői kezelés hiányában egészen aláhanyatlott, holott Horváth Károly életében nemes tenyészanyaggal ez látta el az egész vidéket. Reméljük, hogy ez ügyet nem engedik végkép elaludni azok, kik leginkább hivatvák a közzgazdászati érdekek ápolására, s így

— Oh, ez igen könnyű, felelé a híres Albertus Magnus szerény magyarázója.

És ráragván kártyáit egy szobor alapkövére, így szólt:

— Uram, kártyáim alapos megtekintése után mondhatom, hogy ön imádja a bábjátékot és gyűlöli a rendőrbiztosokat.

— Mester, mondám, köztünk maradjon a szó; de ennek kitalálása nem került nagy fáradságba. Amott lent van egy bódé, mely előtt igen gyakran láthatott engem, a mint csodáltam és bámultam Paprikajancsi hősiességét és amint nagyban örültem, midőn a vitéz Jancsi agyonütötte a rendőrbiztost.

A jós zavartalanul folytatá:

— Ön köztársasági érzületű és szerelmes.

— Mester, önnek tudnia kell, hogy itt a deákországban, melyen, dicsekedve mondom polgarjoggal bírok, minden ember szerelmes és dühösen rajong a köztársaságért; ez az égélj hatása, mint Shakespeare mondaná.

— Képes vagyok, uram, önnek „tárgya” ismertető jeleit megadni.

— Micsoda tárgyamnak?

— Ugyan... minthogy szerelmes.

— Ah, igaz! Bocsánatot, nem ertettem még azonnal; lássuk hát, beszéljen nekem kissé azon — tárgyról.

— Az a bizonyos, uram, igen kicsi, igen barna, igen halvány és igen erélyes!

Erre aztan elment a kedvem a tréfálódzástól, mert a „bizonyos” határozottan ilyen volt.

— És hol van e perczen?

— Nem messze van innen!

Eszembe jutott, hogy tényleg ma volt próba a szomszéd színházban. Oh, erre aztán tökéletesen elment minden elfogultságom, melylyel az utcai boszorkányság ellen voltam és minden gonosz szándék nélkül eltorzítván a divatos „III. Henrik” egy jelenetét, mondam e rongyos Ruggiernek:

— Atyám, atyám, ime ötvennégy sou pénzzacskómban; mindez arany az öné!! De kérem, még egy szót; remélhetek-e vagy meg kell-e hálnom!

Megkeverte a kártyát, megforgatá őket mindenféleképen, aztán e kabalisticus szavakat ejté:

— A kártya jól fest! A Coeur-dáma fejfelé van köztük; reméljen!!!

Oly kecsccsel dobtam oda pénzzacskómat az aggastyánnak, hogy a Chantereine-terem akarmelyik Almavivaja megirigyelhetett volna. A sphinx azonban még mindig a szobortalapzaton állva, utolsó pillantást vetett a kártyára és így kiáltá:

— Uram, uram, siessen haza, valaki otthon várja önt.

— Az ördögbe! — mondám, visszajöven hozzá néhány lépésnyiről; kikérek magamnak minden quiproquót. Ha azok, kik otthon rám várnak, esetleg hitelezők, éppenséggel nem tartom szükségesnek oly nagyon sietni; ha csak esetleg nem találnám meg utközben azon kincsek egyikét, melyeket ön barátaival felfedeztet; vagy ha ön nem kegyeskednék kölcsön adni a gyűrűt, mely láthatatlanná tesz.

— Sem szabó, sem csizmadia nem várja önt, uram. A ki önre várakozik, a nőnemhez tartozik.

— Fogadok, hogy vén mosónóm?

első sorban néptanítóink, kik é részben mielébb megtehetnék az iniciatívát. Egy jeles szakértő ígérte, hogy e kérdést lapunkban közelébb bővebben fogja szellőztetni; jónak véltük azonban addig is rámutatni e sajnós körülményre.

— (C h o v á n K á l m á n) városunk szülötte, zongoraművész, zeneszerző s jelenleg Bécs egyik hírneves zeneintézetének igazgatója, kit a mi közönségünk is az itt rendezett koncertjeiről, a zenevilág pedig az ő „Aphorismái” után előnyösen ismer: „M a g y a r t á n c z o k” czinzen új zeneművet bocsátott közre. Magyar tánczok, illetve népdalok ezek n é g y kézre átírva, miknek közrebocsátásánál a szerző célja a közönségnek magyar jellemű és zamatu zeneművet nyújtani, szem előtt tartva a cigányzene sajátosságait s párosítva a magasabb műzene igényeivel. A szerző legnagyobb mértékben ei is érte célját, a mennyiben magyar népdalok ily művészi alakba öltöztetve alig bocsátattak még eddig közre. A két füzetes műnek, mely Budapest, Bécs, Páris, London és Pétervár főbb zenekereskedéseiben kapható, bolti ára 4 frt 60 kr.

Közgazdaság.

— (x) A „P. Ll.”-ban olvassuk: (B u z a ü s z ö g e l e n.) Röviden közöltük a vetések állásáról szóló jelentéseinkben, hogy mostanában Ausztria sok vidékén a buza erősen megüszökösödött és a gazdák nagyon jól tudják, hogy az üszögös termésen nagyon is csekély árt. nyernek. A nagy konkurrenzia mellett, melyet a külfölddel szemben is meg kell állanunk, világos, hogy a tiszta, üszögtől ment termésre az igények folyton fokozódnak s a gazdáknak érdeklőben áll, hogy csakis olyat vigyenek a piacra; különben is a vetés

évenkénti észszerű páczolás által az üszögöt könnyen és biztosan el lehet távolítani. Most tehát irányadó körök részéről a Dupuy N.-féle magpác (feltalálója Dupuy N. ur, Bécs VI. Windmühlgasse 35.) mint a buzaüszög ellen teljesen megbízhatólag működő, a legmelegebben ajánlatik és már az 1878. évben tette figyelmessé a m. kir. földmívelési miniszterium Magyarország gazdáit a Dupuy-féle pácra. Minthogy e készülékkel való bánás egészen egyszerű és semmi nagyobb előkészületeket nem kíván és ára csomagonként (200 liter magra elég) Magyarország minden raktárában csak 30 kr.; ne mulassza el tehát egy gazda sem, hogy e pácot hasznalatba vegye vagy legalább kísérletet tegyen vele. Sok gazda előnyt ad az eddig divott kékkő felett a Dupuy-féle pácznak azon okból, hogy a terhes törés, őrlés és főzés ennél nem szükséges, mivel a vetés a Dupuy-féle eljárás mellett nem dagad és a bepáczolt mag bármely időben is a vetésre alkalmas és végül ez a készülék, a minden csomaghoz mellékelt használati utasítás szerint alkalmazva, gyökeresen hat és mindig kedvező eredményt eszközöl.

Tarkaságok.

Egy a ona isz relme nyuj o e enr ne , melyben könyörög, hogy miután számtalan sebet kapott ő felsége szolgálatában, segítse őt valamivel elgyengült állapotában.

A király elolvastván a kérelmet, így szólt:

— Majd meglátjuk.

— Egyedül felségedtől függ azonnal meglátni, szólt élénken a katonatiszt, szétnyitva öltönyét s megmutatva a királynak sebhelyekkel borított mellét.

— Nem uram, a Coueur-dáma fejjel lefelé van: az, ki őnt meglátogatja, művésznő!

Szaladtam, mint a bolond a Saint-Jacques-utca felé.

— Hogyan? — ismételtetem magamon kívül az örömtől — ő! az én bálványom, szerelmem! ő!! az én Ophéliám, az én Paulám, az én Chérubinem! egyedül nálam! nálam, kit csupán ma reggel óta ismer egy madrigal révén (s milyen madrigal, jóságos Istenem!) óh, nem! lehetetlen!

És mégis reméltem. A monparnasse-i kuruzsló megbabonázott, a minthogy megbabonáza az ifju és naiv katonákat, kiknek mint beszélük, ősidők óta ígér egy mosolyt, — melylyel valamely herczegnő fog rájuk nézni, midőn parádeban kivonulnak. És aztán ez a coeur-dáma ki nem ment a fejemből; majd megbódultam tőle.

Remegve kopogtattam hazmesternőm, a tiszteletreméltó Cruchon asszony ablakán.

— Uram! — mondá Cruchon asszony titokzatosan és egy mosolylyal, siessen fel szobájába, várják őnt.

— Tudom . . . Tudom, mondám hebegve és egész le-sujtva a boldogságtól.

— Hogyan, ön tudja? Nekem pedig azt mondták, hogy az meglepetés, mely számara elkészítettik. Én vittem fel neki ebédet, uram, aztán lefektettem az ön agyába. Nagyon csinos, mondhatom.

— Terringettét! Nekem mondja?

— Nem vetköztettem le; jól tettem ugy e? Gondoltam, hogy jobban szereti ön, ha önmaga vetközteti le.

— Óh, ön mélyen belát az emberi szív rejtekeibe, Cruchon asszony.

Én sietvén lerázni a fecsegő vénasszonyt, fölrohantam

a lépcsőn Észrevettem ekkor, hogy a lépcső nagyon meredek és poros s hogy a sikátor nagyon sötét!

— Szegény angyal! — mondám sóhajtván, ha nincsenek szárnyaid, hat értesíts, ha ismét kívánsz én karjaimban foglalni fölvinni! Végre felkapaszkodtam egész ajtóig; ott megálltam, nyugtalanul, lelkendezve.

Deakos tapasztalatlanságom, falusias ügyetlenségem ekkor eszembe jutott; és féltem: „Hannibal, mondám magamban, tudsz győzedelmeskedni, de vajjon lesz-e elég ügyesség győzedelmedet kihasználni?” De hát el kellett magam határoznom, benyitottam . . . Átok! Karhozat! Pokol! Csálás áldozata voltam, szobacskám üres volt.

Romantikus átkozódásomra gyöngéd morgás felett: Mignonette-től eredt, ki felébredvén, leugrott az ágyról, előttem hatsó labaira állott, fején fekete barsony süveggel, piros ujjatlan zubbonyba öltözve, keleties módra, aranypitykés piros selyem szoknyácskaja alatt csóvalva farkát. Egy levélke, melyet szájában hordozott, megmagyarázta az egész titkot. E levelet egyik barátom írta, ki ismervén a kutyák és a színházak iránt táplált szenvedélyemet, e kis kutyát megvette egy vásári komédiásbódé igazgatójától s nekem ajánlódta. Mignonette valóban a nőnemhez tartozott. Mignonette valóban művésznő volt és a kuruzsló jövendölése beteljesült; de, fájdalom, milyképen! A hosszú egy perczre igazságtalanná, kegyetlenné tett, megvertem a szegény allatot. Aztán, bár igen késő volt már, szaladtam az Odeonba, hová még elég korán érkeztem arra, hogy Othello gyilkála t, kecsesen aláhanyatlani lassam coeur-damamat, kinek neve ez este . . . Desdemona volt.

Egy francia katonatiszt, megölvén párbajban egy tiszt-társát el kellett hagynia a szolgálatot s hazáját. Berlinbe menekült, hol a francia nagykövet kegyébe ajánlotta őt az akkor uralkodó nagy Frigyesnek. A katonatisztet bemutaták ő felségének. A király kérdezte tőle, hogy minő alkalom készítette őt hona elhagyására.

— Sire, felelt a tiszt, egy este a kávéházban voltam Metz-ben, több helyőrségi katonatiszt társaságában; egyik bajtársammal összeszólalkoztam s a vitakozás hevében azt mondtam neki, hogy úgy nem érti az okos szót, mint akár egy sweiczi; egy helvét születésű tiszt is volt ott velünk, ki sértve érezte magát a közmondás által: belém kötölődött, mint valami rossz német, megverekedtünk s én megöltem őt.

— Ugy látom, — szolt Frigyes, hogy ön nem nagyon szerencsés a hasonlatok alkalmazásában, miután előttem meg a németet kisebbíti.

Azonban mégis alkalmazást nyert a menekült tiszt a király hadseregében.

Képünkhöz.

A korhű kép, mellyel mai számunkban találkozik az olvasó, az ős Athén fénykorából van véve, s a görög főváros piaczi életét adja. Itt a költőt babérral kínálva a bájos virágáros leány; ott a rabszolga görnyedje emeli a déli gyümölcsökkel terhelt kosarat. Az epicureizmusnak hódoló philosoph a szebbnél-szebb gyümölcsök közt válogat — s a barbár vidéki erősen kinálgatja hagymáit s konyha-állatait. A kép élénk vonásokban tünteti elénk a prózai jeleneteiben is classikus múltat, melynek festői alakjai ma már csak az emlékezetben élnek.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

H I R D E T É S E K.

DUPUY N. MAGPÁCZA.

 Nincs többé üszög!

Bátorkodom a közelgő gabna-vetés idejére **magpácza**ra a t. gazda közönség figyelmét felhívni, mely a buza, árpa, kukoricza és zab stb. **Üszög ellen biztos es csalhatatlan** szernek bizonyult, és már 1878. évben a magy. királyi földmívelésügyi miniszterium által Magyarország mezőgazdáinak ajánlatott.

Azóta készítményem az egész osztrák-manorchiában meghonosodott, s ez évben is mérvadó, régibb vevőimtől, és pedig oly vidékekről, melyeken ez évben üszög sok kárt okozott, számos hízog és elismerő nyilatkozat érkezett. — Pácza használata nagyon egyszerű s ára viszonyítja hasznosságához — mérsekelt.

A n. t. gazda közönség kényelmét tartva szem előtt a birodalom legtöbb nagyobb városaiban raktárokat tartok, a melyekből ép úgy mint a bécsből csomagokint **30 kr.** s (elég 20° liter maghoz) megszerezhető. — Használati utasítás minden csomaghoz adatik.

Raktár Szarvason: MELIS LAJOS kereskedő urnál

2-6

„Babékoszorúhoz.”

Ház eladás.

Tekintetes özvegy Brutkovszky-né asszonyság nagy-utcza háza eladó, — az eladás tárgyában bővebb felvilágosítás végett a tisztelt venni kívánók sziveskedjenek Konez Zsigmond tisztartóhoz fordulni.

2-3

Szarvas, 1881. szeptemberhó.

Czukrázda-átvétel.

Van szerencsém Szarvas város és környéke n. é. közönségének a legmélyebb tisztelettel jelenteni, hogy az itt fennálló

Lévay Imréné-féle czukrászatot

átvettem s azt saját czégem alatt folytatom.

Elégészes tőke és szakmabani gyakorlottságom; melyet az osztr. magy. birodalom legtekintélyesebb czukrászüzleteiben, úgy Kugler Henrik ur m. k. udvari czukrász; Müller Antal özvegye czégnél Budapesten Schelle Károly urnál Bécsben, a külföldön pedig Hoff György udvari csokoládégyáros és czukrász Münchenben és több másnál volt alkalman szerezni: tesznek képessé minden tekintetben a n. é. közönség igényeinek teljesen megfelelni.

A n. é. közönség jóhajlamú kegyébe ajánlva magamat, szives támogatását és megrendeléseit kérve, maradok különös tisztelettel alázatos szolgája

Perczel János,
czukrász.

K. t. i. n. t. v. e. G. r. a. z. 1880.

Temesváry Mór

BUDAPEST.

király-úte a I. Br. Orczy-főé ház
a legújabb és legolcsóbb újat
yártmányú fobeliék a legny. jobb és
leggazdagabb választékban.

Nőknék:

Eberlasting ezugos topán, szivalaku félramás talppal, elegans fagon	3	frt	50	kr.
Eberlasting ezugos topán lakorral, erős talppal	3	frt	—	kr.
Bőr " " " szögelt talppal	3	frt	—	kr.
" " " zerge vagy sagrin bőr szivalaku szögelt talppal	3	frt	60	kr.
Bőr ezugos topán zergebőrből, préselt előrésszel s r s eső ellen	—	frt	0	r.

Uraknak:

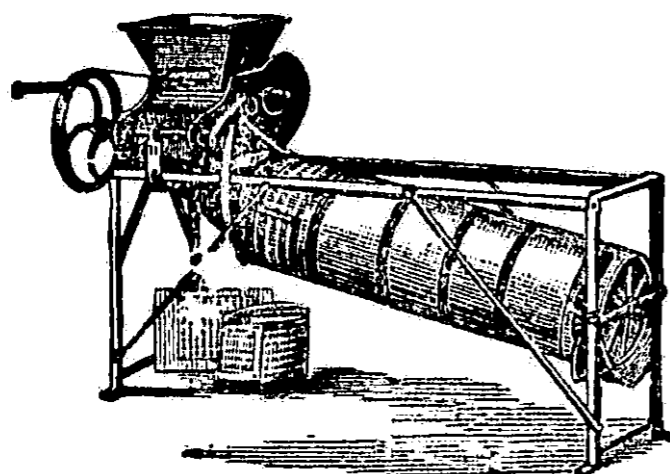
Topánok sagrin vagy zergebőrből erős talppal	3	frt	80	kr.
> vichszos bőrből erős srófolt kettős talppal	4	"	—	kr.
> bagaria " " " " " "	4	"	50	kr.
> orosz bagaria bőr " " " " " "	5	"	—	kr.
> keztüdbőrből (Kalbskid) kitünő minőségű	5	"	—	kr.
Regatta fél topánok zerge vagy sagrin bőrből	3	"	60	kr.
Czizmak erős vichsz vagy bagaria-bőrből srófolt kettős talppal, legfinomabb	9	"	—	kr.
Térdeszima hátulvarrott esatokkal kettős bagaria bőrből háromszor srófolt talppal, vizmentes	9	"	50	kr.
Térdeszima hátulvarrott orosz bagariából háromszor srófolt kettős talppal, óvszer nedvesség ellen	12	"	—	kr.
Gyermekezipők vichs vagy sagrinból	2	"	10	kr.
Leánycipők eberlasting vagy bőrből	1.80—2.40	kr.		
Gyermekezipők	60	król	1	frt 20 krig.

Megrendeések után öt vagy az összeg előleges leküldése mellett eszközöltetnek nem tetsző árak későbbi visszaszervertetnek. Árjegyzék kívánatra ingyen 9-11

Ezüst érem Páris 1875.

Adá május 1-én 1881. arany érem.

Zala-Egerszeg május 2-án, 1881 első-díj.

Brogle J. és Müller

gép- és rosta-lemez gyára

BUDAPESTEN, a Margit-híd közelében, készít
Trieuröket (konkoly választó) 6 külön-
féle nagyságban.

Trieur hengereket malmok
számára.

Koptatókat,
Szelelő rostákat.

Szitákat és rostákat, eséplőgépek
számára.

17-30

Raktár Szarvason: ELEFÁNT PÁL, urnál

KOTZÓ PÁL

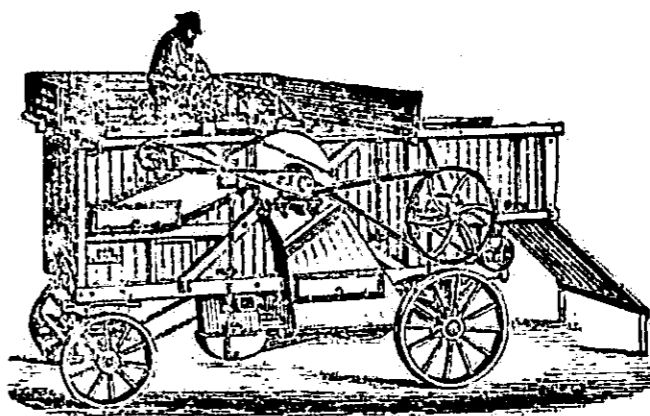
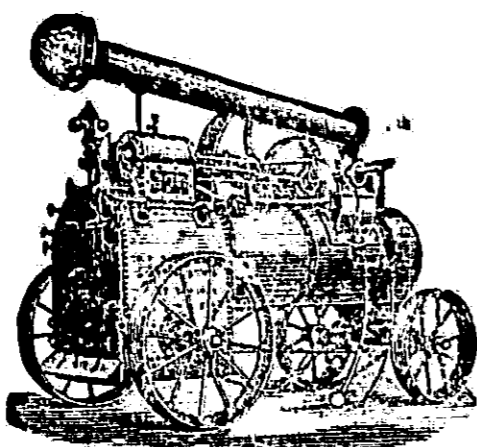
Budapest, Üllői-ut 18. sz.

Ajánlja a május hó 2-án Adám
tartott ekeverseny

az első díjjal: arany
éremmel a második díj-
jal: ezüst éremmel

kitüntetett szabadalmazott

kettős és lármás csköt

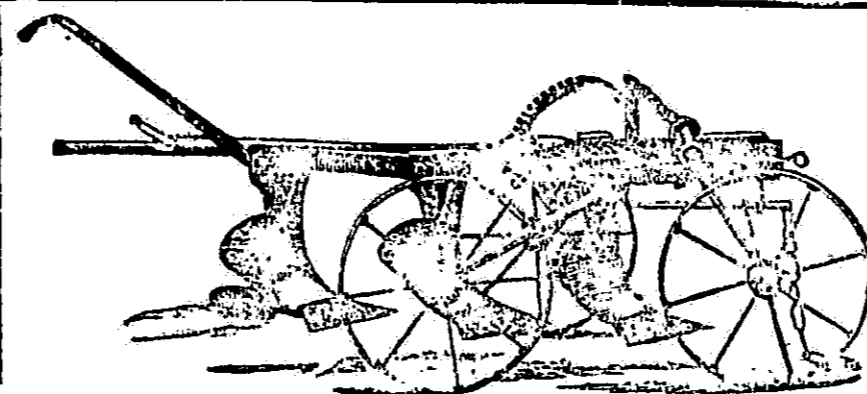
továbbá:

gőzcséplőgépeit

fa-, szén- és szalmafűtéshez

gőzmozgonyait

üstögtisztító készülékkel,

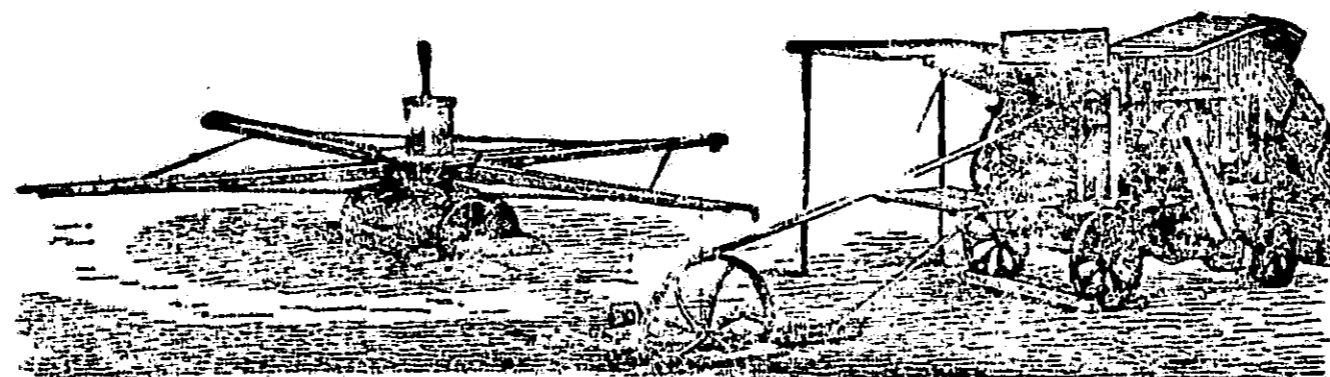
továbbá:

járgánycséplőgépeit

tisztító szerkezettel vagy
anélkül

postákat, trieuröket stb.

a gabonát piacz-
képesen adják
zsákokba.

Árjegyzékek
bérmentve.